Ελευθέρια
Σ Ε Σ
η γιορτή ς δι
20- 2007

Δήμος Σερρών

Δήμος Σερρών

Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Σερρών
Μεραρχίας 36, Τ.Κ. 621 23 Σέρρες
Νομάρχης: 23210 83300
Διεύθυνση Πολιτισμού Νομαρχίας:
23210 83315
Γραφείο Τουρισμού Νομαρχίας:
23210 83375/83376
Γραφείο Δημοσίων σχέσεων:
23213 50306
23210 83306/83307
Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής
Επιμόρφωσης: 23210 97530
Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών:
23210 83350/83428

Δήμος Σερρών
Μεραρχίας 1, Τ.Κ. 621 22 Σέρρες
τηλ. κέντρο 23213 50100
23210 83600
Fax 23210 83602
e-mal:ggserres@otenet.gr
Γραφείο Τύπου & Δημοσίων Σχέσεων
τηλ. 23210 22587/83612
Fax 23210 22187

Δημοτική Επιχείρηση Πολιτισμού Κοινωνικής Ανάπτυξης
Εθνικής Αντίστασης 34
Τ.Κ. 621 22 Σέρρες
τηλ. 23210 67613/63960/52713
Fax 23210 56386
e-mail: depkaser@otenet.gr
http://www.conference.depka.gr
Υπεύθυνος Πολιτισμού,
τηλ. 23210 52733/99646

Ι. Μητρόπολη Σερρών & Νιγρίτης
τηλ.: 23210 22461

● Δημοτικά Διαμερίσματα:

- **Ελαιώνας**
- **Επτάμυλοι**
- **Οινούσα**

● Οικισμοί:

- **Χιονοχωρίου**
- **Ξηροτόπου**
- **Μετοχίου**

Έδρα και Δημοτικά Διαμερίσματα

Η πόλη των Σερρών είναι η πρωτεύουσα του Νομού. Έχει πληθυσμό 50.290 κατοίκους (απογραφή 1991). Ο πληθυσμός του Δήμου ανέρχεται σε 56.090 κατοίκους (απογραφή του 2001). Ωστόσο ο πραγματικός πληθυσμός των κατοίκων της πόλης (περίπου 90 με 100 χιλιάδες) που ζουν και κινούνται στον πολεοδομικό της ιστό, είναι σαφώς μεγαλύτερος από τα στοιχεία που αποτυπώνονται, π.χ. ο αριθμός των φοιτητών και σπουδαστών - που είναι το πιο δυναμικό κομμάτι της καθημερινής ζωής της πόλης - δεν παρουσιάζεται στην απογραφή.

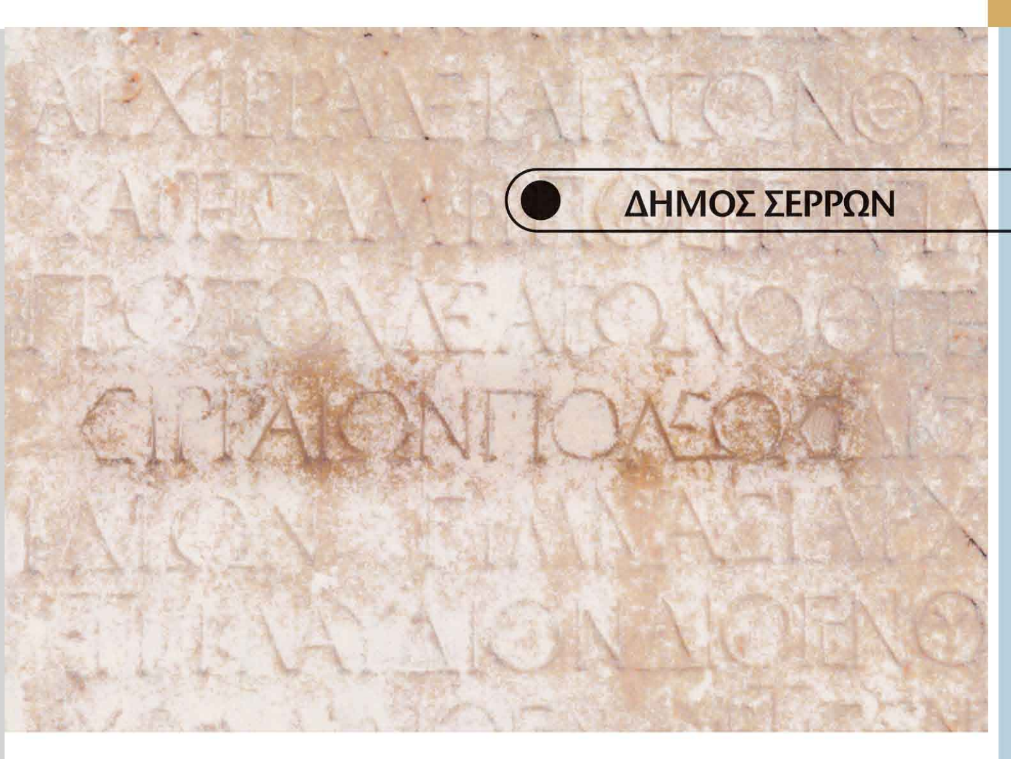

Ιστορικά στοιχεία

Η πόλη των Σερρών εμφανίζεται για πρώτη φορά στην ιστορία στις αρχές του 5ου αιώνα π.Χ. Ο Ηρόδοτος την αναφέρει με το όνομα “Σίρις” και τον εθνικό προσδιορισμό “Παιονική”, τους δε κατοίκους Σιροπαίονες. Μετά τον Ηρόδοτο τη μνημονεύει ο Θεόπομπος ως “Σίρρα”, το εθνικόν “Σιρραίος”. Αργότερα ο Ρωμαίος Τίτος Λίβιος την αποκαλεί “Siras” (= Σίραι, στον πληθυντικό) και την εντοπίζει στην Οδομαντική. Τέλος ο Στέφανος Βυζάντιος γράφει: “Σίρις εν Παιονία” και “Σιριοπαίονες”.

Το αρχαιότερο επιγραφικό μνημείο που διασώζει τη γραφή “Σιρραίων πόλις” είναι ρωμαϊκής εποχής και βρίσκεται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Σερρών. Με το όνομα *Σέρραι* μνημονεύεται από τον 5ο αιώνα μ.Χ. και αργότερα με την παραλλαγή *Φέρραι.* Το όνομα “Σίρις” προέρχεται ίσως από τη λέξη *σίριος* = ήλιος.

Κατά τον 5ο μ.Χ. αιώνα η πόλη των Σερρών αναφέρεται σαν έδρα Επισκοπής και τον 6ο αιώνα είναι μια από τις σπουδαιότερες πόλεις της 7ης επαρχίας του Βυζαντινού κράτους. Από τον 8ο αιώνα ο ρόλος των Σερρών στην ελληνική ιστορία γίνεται πρωταγωνιστικός και η πόλη θεωρείται η πιο σημαντική στο χώρο ανάμεσα στο Νέστο και το Στρυμόνα.

Κατά τον Μεσαίωνα έπαθε πολλές καταστροφές, μερικές ολοκληρωτικές και κατακτήθηκε αρκετές φορές. Το φθινόπωρο του 1204 παραδόθηκε στους Φράγκους σταυροφόρους. Το 1205 ο τσάρος των Βουλγάρων Ιωάννης Α´ την κυρίευσε, αιχμαλώτισε τη φραγκική φρουρά της, αποκεφάλισε τους αξιωματούχους της και την κατέστρεψε συθέμελα. Το 1221 περιήλθε στον Δεσπότη της Ηπείρου Θεόδωρο, το 1230 όμως ο Βούλγαρος τσάρος Ιωάννης Β´ αιχμαλώτισε και τύφλωσε το Θεόδωρο στη μάχη της Κλοκοτινίτσας και κατέλαβε τις Σέρρες. Την πόλη αναγκάστηκε να την παραδώσει ο Βούλγαρος φρούραρχος Δραγωτάς, μετά από ξαφνική επίθεση το 1245, στον αυτοκράτορα της Νικαίας Ιωάννη Βατάτζη. Ο κράλης της Σερβίας Στέφανος Ντουσιάν κατέκτησε την πόλη και την περιοχή της το 1345 από τους Έλληνες, ύστερα από μακρά πολιορκία.

Το σερβικό κρατίδιο των Σερρών, μετά την ήττα των Σέρβων από τους Τούρκους στο Τζερνομιάνο (Έβρου) το 1371, διαλύθηκε και η πόλη περιήλθε στον βασιλιά της Θεσσαλονίκης Μανουήλ Β´. Δεν έμεινε σε ελληνικά χέρια πολύ καιρό. Οι Τούρκοι την κατέλαβαν προσωρινά το 1373 και οριστικά το 1383, εβδομήντα χρόνια πριν από την πτώση της Κωνσταντινούπολης.

Ακολούθησε μια μακρά περίοδος υποταγής. Οι κάτοικοι των Σερρών πήραν μέρος σε όλες τις προεπαναστατικές κινήσεις των υποδούλων Ελλήνων. Ηρωικές μορφές της Επανάστασης του 1821 αναδείχτηκαν ο Εμμανουήλ Παππάς με την τραγική κατάληξη ολόκληρης της οικογένειας του και ο συγγραφέας του Αγώνα Νικόλαος Κασομούλης.

Κατά τους τελευταίους αιώνες της Τουρκοκρατίας η χρυσή πεδιάδα των Σερρών και ο απέραντος πλούτος της σε βαμβάκι, καπνό, δημητριακά και κτηνοτροφικά προϊόντα συντέλεσαν ώστε η πόλη να γνωρίσει μεγάλη εμπορική ακμή. Έγινε σπουδαίο διαμετακομιστικό κέντρο συγκεντρώνοντας εμπόρους και αγοραστές απ’ όλο τον κόσμο. Ξακουστά ήταν τα υφαντά των Σερρών, το βαμβάκι, τα άλογα, τα βουβάλια και τα εξαίρετης τέχνης πήλινα αγγεία της.

Στην πόλη των Σερρών, κυρίως από τον 17ο αιώνα του Διαφωτισμού, αναπτύχθηκε εξαιρετικά η παιδεία και τα γράμματα. Οι Σχολές των Σερρών συντέλεσαν στην αναβάθμιση της πνευματικής κίνησης της περιοχής. Σ’ αυτές δίδαξαν άξιοι και ξακουστοί δάσκαλοι και καθηγητές. Το 1872 ιδρύθηκε το πρώτο διδασκαλείο απ’ όπου αποφοίτησε μεγάλος αριθμός δασκάλων, οι οποίοι διδάσκοντας σε όλα τα μέρη του Ελληνισμού, έγιναν οι εθναπόστολοι της ανάτασης και αφύπνισης του Γένους. Για την ίδρυση και συντήρηση των σχολείων και των ευαγών ιδρυμάτων της πόλης συνέδραμαν οικονομικά πολλοί εύποροι Σερραίοι ευεργέτες.

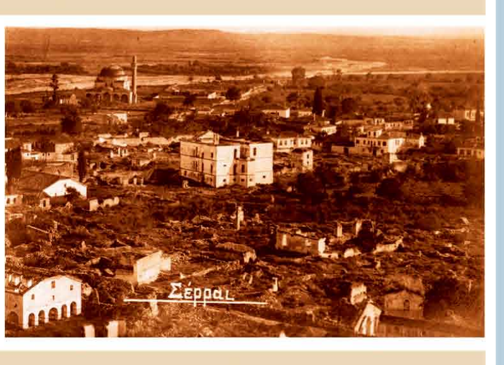

Η πόλη κατά την περίοδο του Μακεδονικού Αγώνα (1904-1908) υπήρξε, μαζί με την Θεσσαλονίκη και το Μοναστήρι, κέντρο οργάνωσης και καθοδήγησης ενόπλων τμημάτων. Στο τέλος του Β´ Βαλκανικού Πολέμου ένα μεγάλο τμήμα της πόλης πυρπολήθηκε και ερειπώθηκε από τους Βουλγάρους που αποχωρούσαν. Στην τυραννισμένη πολιτεία μπήκε η VII Ελληνική μεραρχία στις 28 Ιουνίου 1913.

Η όποια προσπάθεια ανασυγκρότησης που έγινε ματαιώθηκε από τον Α´ Παγκόσμιο πόλεμο και την δεύτερη Βουλγαρική κατοχή. Στη δεκαετία 1920 με τη Μικρασιατική Καταστροφή ένα μεγάλο κύμα προσφύγων ήλθε στην περιοχή. Μέχρι το 1928 στο Νομό Σερρών εγκαταστάθηκαν 70.000 πρόσφυγες, εκ των οποίων 13.534 στην πόλη των Σερρών. Στα 1935 η πόλη και η περιοχή βρέθηκε στη δίνη του κινήματος των φιλοβενιζελικών αξιωματικών. Το κίνημα απέτυχε και οι συμμετέχοντες σε αυτό υπέστησαν τις συνέπειες της ήττας.

Κατά τη διάρκεια του ελληνοϊταλικού πολέμου το 1940 πολλοί ήταν οι νέοι της πόλης των Σερρών που μετείχαν στις μάχες του ηρωικού οχυρού 731. Στις 9 Απριλίου η πόλη κατελήφθη από τα Γερμανικά στρατεύματα, ενώ στις 25 Απριλίου εισήλθε για ακόμη μια φορά ο βουλγαρικός στρατός, στον οποίο παραδόθηκε και η διοίκηση της πόλης. Η συμμετοχή των πολιτών στην αντίσταση κατά των κατακτητών είχε σαν αποτέλεσμα αρκετοί εξ αυτών να οδηγηθούν στις φυλακές, αλλά και στο θάνατο. Στις 4 Μαρτίου 1943, 600 περίπου άτομα της ελληνικής εβραϊκής κοινότητας των Σερρών μεταφέρθηκαν σε στρατόπεδα συγκέντρωσης στην Πολωνία, από τα οποία ουδείς επέζησε. Το Σεπτέμβριο του 1944 η πόλη απελευθερώθηκε και από την δεκαετία του 1950 αρχίζει να αναπτύσσεται πληθυσμιακά και οικονομικά.

Η πόλη των Σερρών σήμερα

Οι Σέρρες είναι μια σύγχρονη πόλη με όλες τις απαραίτητες υποδομές που εξασφαλίζουν τις προϋποθέσεις για άρτια εκπαίδευση, επιχειρηματική δραστηριότητα, πολιτιστικές δράσεις, άθληση και διασκέδαση.

Εκπαίδευση

Στην πόλη των Σερρών λειτουργούν δημόσιοι, δημοτικοί και ιδιωτικοί Παιδικοί Σταθμοί, πολυάριθμα Νηπιαγωγεία, εικοσιτέσσερα Δημοτικά Σχολεία, ένα Ειδικό Σχολείο, ένα Εργαστήριο Ειδικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, ένα Σχολείο Κωφαλάλων, έξι Γυμνάσια, πέντε Ενιαία Λύκεια, ένα Μουσικό Γυμνάσιο/Λύκειο, ένα Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας, τρία Τεχνολογικά Εκπαιδευτήρια, ένα Εσπερινό Γυμνάσιο και Λύκειο και δύο ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Σερρών και το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Α.Π.Θ.

Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Σερρών

Το Τ.Ε.Ι. Σερρών ιδρύθηκε αρχικά ως Κέντρο Ανωτέρας Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Κ.Α.Τ.Ε.Ε.) και μετασχηματίστηκε σε Τ.Ε.Ι το 1983. Από το 1993 στεγάζεται σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις. Το κτιριακό συγκρότημα περιλαμβάνει τα κτήρια των Σχολών Διοίκησης και Οικονομίας, Τεχνολογικών Εφαρμογών, εργαστηρίων, διοίκησης, αίθουσας πολλαπλών χρήσεων και βιβλιοθήκης, καθώς και ένα ανοιχτό θέατρο. Οι κτιριακές εγκαταστάσεις βρίσκονται στο τέρμα της οδού Μαγνησίας.

Πληροφορίες
Ταχ. Διεύθυνση: Τέρμα Μαγνησίας 621 24 Σέρρες
Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων: 23210 49114-5,
Fax: 23210 46556
e-mail: pr@teiser.gr
web: www.teiser.gr

Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Α.Π.Θ.

Το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού ιδρύθηκε στις Σέρρες το 1985. Οι κτιριακές του εγκαταστάσεις βρίσκονται στο δρόμο για τον Άγιο Ιωάννη. Το Τ.Ε.Φ.Α.Α. οργανώνει συνέδρια επιστημονικού ενδιαφέροντος, σεμινάρια, συμπόσια, εκθέσεις και αθλητικές συναντήσεις, είτε αυτόνομα, είτε σε συνεργασία με άλλους φορείς της πόλης.

Πληροφορίες
Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Α.Π.Θ.
Διεύθυνση: Αγ. Ιωάννης, τηλ. 23210 67135

Μουσικό Σχολείο Σερρών

Άρχισε τη λειτουργία του το 1994. Εκτός των άλλων μουσικών δραστηριοτήτων του, έχει συγκροτήσει και συντηρεί Συμφωνική Ορχήστρα. Στις εγκαταστάσεις του περιλαμβάνει αμφιθέατρο 300 θέσεων, που εξυπηρετεί τις θεατρικές και μουσικές παραστάσεις του σχολείου.

Πληροφορίες
Μουσικό Σχολείο Σερρών
Διεύθυνση: 1ο χλμ. Σερρών - Νεοχωρίου • τηλ. 23210 35353

Αθλητικά κέντρα

Η πόλη των Σερρών διαθέτει δύο Κλειστά Γυμναστήρια, Κλειστό Κολυμβητήριο, Ανοιχτά Γήπεδα Μπάσκετ και Τένις, Αθλητικό Πάρκο, Δημοτικό Γήπεδο, Εθνικό Στάδιο, Αθλητικό Κέντρο στη Χρυσοπηγή και το σχετικά πρόσφατο απόκτημα της πόλης στον μηχανοκίνητο αθλητισμό, το Αυτοκινητοδρόμιο Σερρών.

Αυτοκινητοδρόμιο Σερρών

Βρίσκεται νοτιοδυτικά της πόλης σε χώρο συνολικού εμβαδού περίπου 800 στρεμμάτων. Η πίστα κατασκευάστηκε σύμφωνα με τις αγωνιστικές προδιαγραφές και τα μέτρα ασφαλείας της Διεθνούς Ομοσπονδίας (FIA) και φιλοξενεί αγώνες αυτοκινήτου (Formula 3) και μοτοσικλέτας. Πέρα από την πίστα ο περιβάλλων χώρος του Αυτοκινητοδρομίου φιλοξενεί αγωνιστικές ομάδες αυτοκινήτων και μοτοσικλέτας για δοκιμαστικά test.

Το συνολικό μήκος της πίστας είναι 3.186,39 μέτρα. Στο εσωτερικό της πίστας είναι εγκατεστημένα τα pits, τα οποία επικοινωνούν με τον εξωτερικό χώρο με υπόγεια διάβαση. Στο νότιο μέρος των εγκαταστάσεων λειτουργεί επίσης πίστα Carting της Λέσχης Αυτοκινήτου και Μοτοσικλέτας Σερρών. Διαθέτει ακόμη χώρο στάθμευσης των αγωνιζομένων συνολικής επιφάνειας 4.900 τ.μ., καθώς και δευτερεύον οδικό δίκτυο, χώρο εξυπηρέτησης θεατών και κερκίδα συνολικής χωρητικότητας 10.000 θέσεων.

Πληροφορίες
Αυτοκινητοδρόμιο Σερρών Α.Ε.
Γραφεία: Καλαμπάκας 4 621 23 Σέρρες
τηλ. 2321052592
Πίστα: Αθλητικό Πάρκο Ομόνοιας
τηλ. 2321039699
Λέσχη Αυτοκινήτου - Μοτοσικλέτας Σερρών:
Πάρκο Ομόνοιας Σερρών Τ.Κ. 62100
τηλ. 2321039045 Fax: 2321039044
Internet: www.lams.gr

Αγορά Σερρών - Προϊόντα

Η αγορά της πόλης φημίζεται για την πληρότητα και την ποιότητα των προϊόντων της. Περίοπτη θέση κατέχει ο φημισμένος σ’ όλη την Ελλάδα “ακανές”, ένα ανατολίτικο παραδοσιακό λουκούμι με βούτυρο και αμύγδαλο, που παρασκευάζεται μόνο στις Σέρρες από το 1927. Το ούζο που παρασκευάζεται εδώ θεωρείται παραδοσιακό και εξαιρετικής ποιότητας. Σημείο αναφοράς αποτελούν οι διάσημες μπουγάτσες (με κρέμα ή με τυρί) και τα νοστιμότατα σουβλάκια από χοιρινό κρέας. Η πόλη των Σερρών φημίζεται ακόμη για τα εργαστήρια αργυροχρυσοχοΐας και στην παραγωγή κοσμημάτων.

Πληροφορίες
Εμπορικό - Βιομηχανικό Επιμελητήριο Σερρών:
Π. Κωστοπούλου 2 62122 Σέρρες
τηλ. 23210 99720/49, Fax: 23210 99740
www.eves.gr e-mail: eves@otenet.gr
Εμπορικός Σύλλογος Σερρών: 23210 22437

Ιστορικοί τόποι

Βυζαντινά μνημεία

Τα αρχαιολογικά μνημεία τα οποία υπάρχουν στην πόλη των Σερρών θεωρούνται ιδιαίτερα σημαντικά. Πρόκειται για την **αρχαία και βυζαντινή Ακρόπολη των Σερρών** που βρίσκεται στα βόρεια της πόλης, πάνω στο γνωστό λόφο “Κουλάς”. Κτίστηκε το 1350 από τον καστροφύλακα των Σερρών Ορέστη, μετά από εντολή του Στέφανου Δουσάν. Από την οχύρωση της σώζονται αρκετά τμήματα ώστε να είναι ορατό το περίγραμμά της. Ο βορειοδυτικός (“Πύργος Ορέστη”) και ο νοτιοανατολικός πύργος σώζονται σε πολύ καλή κατάσταση.

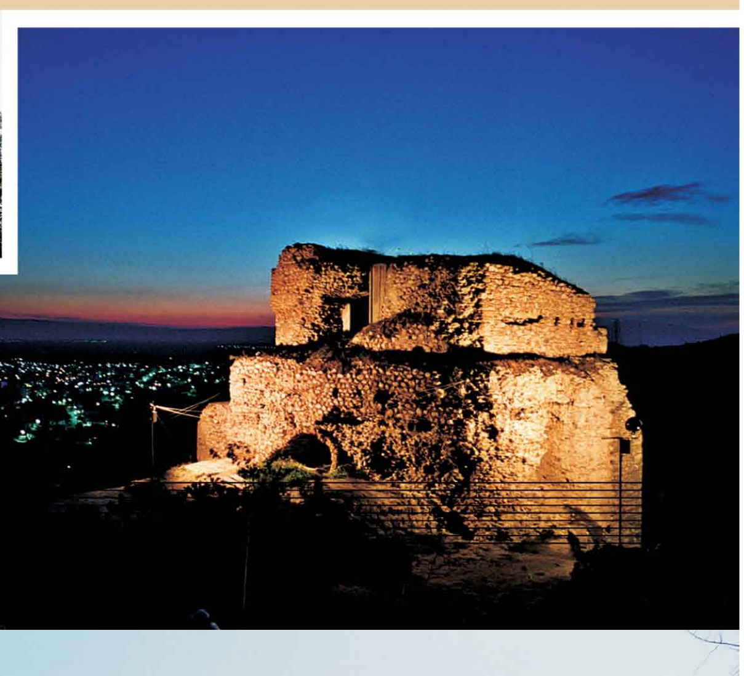

Οθωμανικά μνημεία

Υπάρχουν τέσσερα Οθωμανικά μνημεία στην πόλη τα οποία διατηρούνται σε σχετικά καλή κατάσταση.

- **Ζιντζιρλή Τζαμί** (Οδός Ανδριανουπόλεως): Φέρει φανερή την επίδραση της βυζαντινής αρχιτεκτονικής. Εσωτερικά διασώζεται ωραιότατος καλλιμάρμαρος άμβωνας (μινμπέρ), που παρουσιάζει μεγάλες αναλογίες με τους αντίστοιχους παλαιοχριστιανικούς βυζαντινών ναών.
- **Τέμενος του Μεχμέτ Μπέη** (Οδός Αγ. Σοφίας): Βρίσκεται κοντά στο χείμαρρο των Αγίων Αναργύρων. Κτίσθηκε, σύμφωνα με επιγραφή στο υπέρθυρο του μνημείου, το έτος 1492 από τον Μεχμέτ Μπέη, γιο του Σελήμ Α´. Το τέμενος αυτό, λόγω της κομψότητας και της ρυθμικής του ομοιότητας προς τους χριστιανικούς ναούς, ονομάσθηκε από τους Σερραίους “Αγία Σοφιά”.
- **Μπεζεστένι:** Είναι κτίσμα του 15ου αιώνα και βρίσκεται στην κεντρική πλατεία της πόλης (Πλατεία Ελευθερίας). Σήμερα λειτουργεί ως Αρχαιολογικό Μουσείο. Χτίστηκε κατά το πρότυπο των βυζαντινών αγορών και το όνομά του σημαίνει αγορά υφασμάτων. Σήμερα στην Ελλάδα σώζονται δύο μόνο Μπεζεστένια, της Θεσσαλονίκης και των Σερρών.
- **Τέμενος του Μουσταφά Μπέη:** Βρίσκεται στο δυτικό προάστιο της πόλης, στην περιοχή “Καμενίκια” και πρόκειται για ένα σχετικά μικρό σε διαστάσεις και συνοικιακού χαρακτήρα, τέμενος.

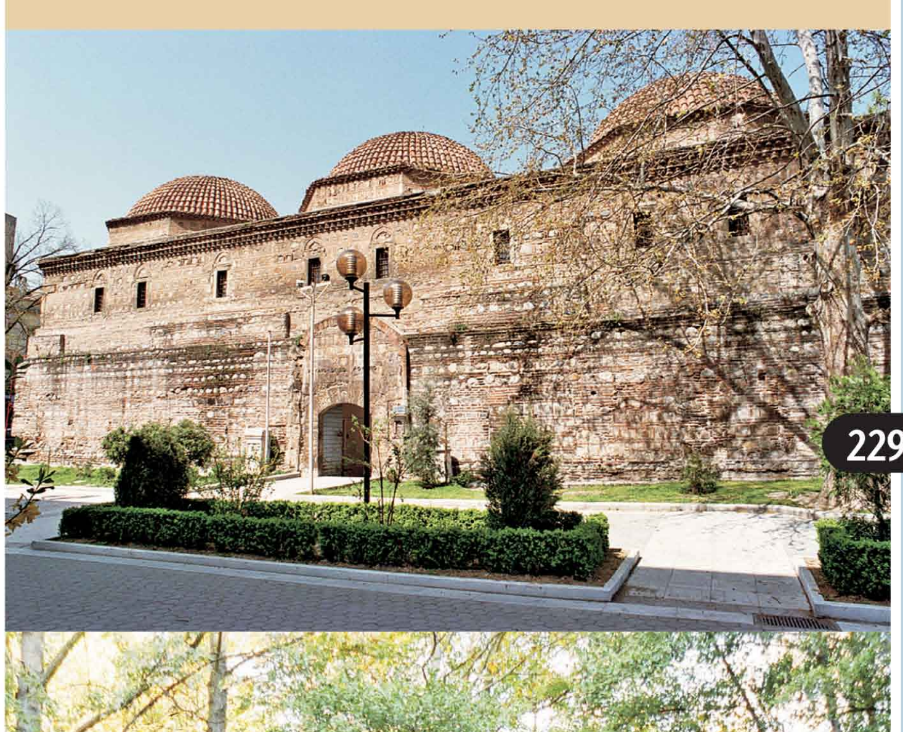

Αξιοθέατα

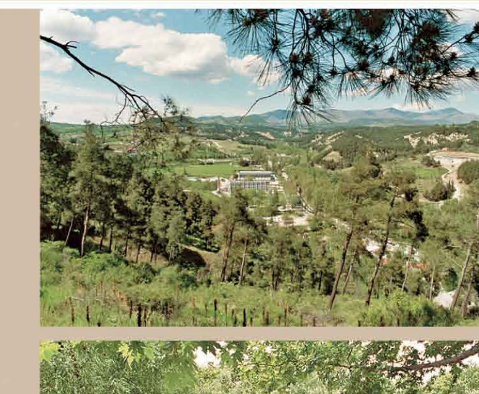

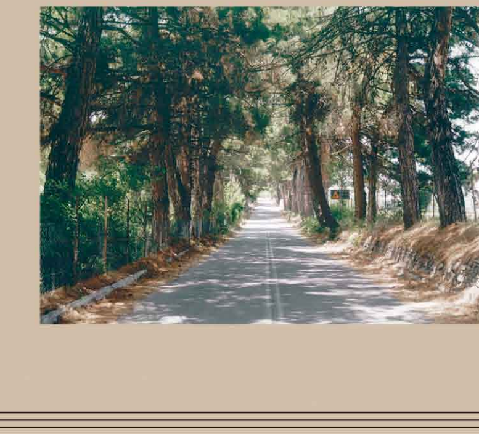

- **Η Κοιλάδα των Αγίων Αναργύρων:** Βρίσκεται στο δρόμο που οδηγεί στην Ακρόπολη. Πρόκειται για ένα πνεύμονα πρασίνου της πόλης που καθιερώθηκε ως τόπος περιπάτου, αναψυχής και διασκέδασης.
- **Άγιος Ιωάννης:** Ανατολικά της πόλης των Σερρών, 2 μόλις χλμ. μακριά, βρίσκεται το γραφικό προάστιο του Αγίου Ιωάννη, με τα αιωνόβια βαθύσκιωτα πλατάνια και τα άφθονα νερά που σχηματίζουν μικρούς καταρράκτες. Εδώ λειτουργούν συνεχώς όλο το χρόνο εξοχικά κέντρα, εστιατόρια, ταβέρνες και ψαροταβέρνες.
- **Χρυσοπηγή:** Σπουδαίο θέρετρο των Σερρών με θαυμάσιο κλίμα και εξαιρετική δροσιά. Βρίσκεται σε υψόμετρο 590 μέτρων, 11 χλμ. μόνο από την πόλη των Σερρών. Στην περιοχή υπάρχει Κέντρο Δασικών Ερευνών και Δασικό Φυτώριο για την παραγωγή κωνοφόρων δασικών ειδών για τεχνητές αναδασώσεις, καθώς επίσης και αξιόλογο Εκτροφείο Θηραμάτων, όπου ο επισκέπτης μπορεί να δει ζαρκάδια, φασιανούς, και ορτύκια.

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΕΡΡΩΝ – ΝΕΠΟΣ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΕΡΡΩΝ